

Dan Fogs særlige kompetence medførte, at han fra starten blev indvalgt i bestyrelserne for de samlede udgaver af Niels W. Gades og Edvard Griegs værker; og Københavns Universitet tildelte ham i 1987 æresdoktorgraden for hans betydningsfulde musikbibliografiske indsats.

Dan Fog var et festligt menneske med en usædvanlig hukommelse og sans for de mange detaljer i det historiske landskab, han færdedes i. Ingen gik forgæves til ham med deres faglige spørgsmål, og der var næsten ikke grænser for hans glæde ved at fortælle om sit arbejde og sine fund. Det var der heller ikke for hans hjælpsomhed. Altid havde han blik for, hvad han kunne tilbyde og give, og hvem han kunne glæde med hvad fra sit rige lager. I de senere år, hvor han valgte at distancere sig noget fra forretningsvirksomheden for at kunne hellige sig studierne i sin kælder, tog han gæstfrit imod enhver, som besøgte ham og spurgte ham til råds. Han besad et udpræget talent for venskab, og det var et privilegium at høre til i vennekredsen. Om sig selv talte han vel mindre. Men kort før sygdommen ramte ham, sagde han: "Jeg har jo været så snydeheldig; når man har fået lov til at lege med så mange spændende ting, hvad kan man så mere ønske sig?" Dan fortrold aldrig den levevej, han havde valgt, og flittig var han til det sidste, ligesom han med god grund var stolt, hver gang han nåede et nyt resultat af sit arbejde. Han kaldte sig en meget lykkelig mand, og jeg er sikker på, at han mente det.

Dan Fog, musikforlæggeren og æresdoktoren, vil blive husket for mange ting. Det vil vi alle gøre. Men vi, der husker ham for mere, end hvad der er skriftligt dokumenteret, har også endnu meget mere at være taknemlige for. Han gjorde livet rigere.

Carsten E. Hatting

NILS SCHIØRRING

10.4.1910-3.10.2001

Nils Schiørring var af musikerslægt. Blandt sine aner talte han Niels Schiørring, der var kgl. kammermusikant hos Christian VII, og både hans far og hans farfar var medlemmer af Det Kongelige Kapel. Som barn overværede han ofte musikforestillingerne på Det Kongelige Teater. Både her og i hjemmet lagdes grunden til det omfattende kendskab til dansk musik og danske musikere, som siden bestandigt blev udvidet, og som sluttelig satte Nils Schiørring i stand til at skrive den skelsættende *Musikkens Historie i Danmark* I-III (1977-78), der blev kronen på et livs arbejde med dansk musik.

Som barn fik Nils Schiørring undervisning i violin og cello. Efter at være blevet student fra Metropolitanskolen 1928 fortsatte han med cellostudier hos Louis Jensen samtidig med at han påbegyndte et musikvidenskabeligt studium. Efter magisterkonferensen i 1933 var han i nogle år som assistent ved Musikhistorisk Museum med til at arrangere historiske koncerter. Siden kom han som formand for bestyrelserne for henholdsvis museet (1954-80) og Carl Claudius' Sam-

ling (1956-80) til at få stor indflydelse på den udvikling, der omkring tidspunktet for hans fratræden førte til de to samlingers sammenlægning.

En assistentstilling ved musikafdelingen i Danmarks Radio blev kun et kortere intermezzo, før Nils Schiørring i 1939 påbegyndte sin mangeårige virksomhed som musikanmelder, først ved *Nationaltidende* og siden 1949 ved *Berlingske Tidende*. Det er karakteristisk for Nils Schiørrings anmeldelser, at han aldrig satte sig selv i centrum. Det var musikken det drejede sig om, sagkundskab parret med loyalitet over for de udøvende kunstnere.

Nils Schiørring startede sin videnskabelige karriere med i 1934 at besvare Københavns Universitets prisopgave i musik om stilen i J.A.P. Schulz' og F.L.Ae. Kunzens viser. Det blev indledningen til den livslange beskæftigelse med viseforskningen, som satte sig frugt i en lang række publikationer, hvoraf først og fremmest disputatsen fra 1950, *Det 16. og 17. århundredes verdslige danske visesang I-II*, må nævnes som et hovedværk i nyere dansk viseforskning: "Det er her lykkedes S[chiørring] ud fra et omfattende overblik og en minutøs dokumentation at mønstre hele det brogede melodistof der kendetegner dette tidsrums danske vise-tradition, gammelt og nyt, udenlandsk (tysk) og hjemligt, kirkeligt og verdsligt".¹ For elskere af dansk sang var afhandlingen lidt af en åbenbaring. Man fik her foræret forudsætningerne for den kendte danske sangskat fra de senere århundreder, og gennem en række udgivelser gjorde Nils Schiørring tidlig dansk visesang praktisk anvendelig. Eksempelvis kan nævnes *Gamle danske viser I-V* (1941-42) sammen med A. Arnholtz og F. Viderø, de originale melodier til Thomas Kingos salmer i hans *Samlede Skrifter VII* (1939-45/1975), *Selma Nielsens viser* (1956) og *Folkevisen i Danmark I-VIII* (1961-68) sammen med Thorkild Knudsen. I kølvandet på disputatsen kom yderligere en række specialafhandlinger om det ældre sangstof.

I 1954 blev Nils Schiørring professor i musikvidenskab ved Københavns Universitet, og i de næste 26 år udfoldede han her en rig forskningsmæssig, undervisningsmæssig og administrativ virksomhed. Ved siden af arbejdet med dansk musikhistorie inddrog han nu den europæiske musiks historie i det 20. århundrede i sit arbejdsområde. *Musikkens veje* fra 1959 blev for mange musikstuderende porten ind til den nyere tids kunstmusik.

Nils Schiørrings undervisning står stærkt i erindringen. Under gennemgangen af den danske musiks historie var der en intens stilhed i auditoriet. De studerende hang ved professorens læber, for en meget stor del af det der blev sagt kunne man ikke læse sig til nogen steder. Foran ham stod i reglen en kasse med kartotekskort, forarbejdet til den danske musikhistorie. Sætningerne kom lavmælt med en ypperlig sproglig prægnans og en diktion, der havde et fornemt anstrøg af gammelkøbenhavnsk. Pauserne var hyppige og ind imellem ganske lange, så der blev god tid til at tage notater. Der var herlige indslag af det schiørringske lune, som når det fx tørt blev konstateret at Richard Wagner (udtalt Wægner) nok ikke var helt så stor en digter, som han selv gik og troede.

¹ Niels Martin Jensen: "Nils Schiørring", *Dansk biografisk leksikon*, København 1979-84, bd. 13, s. 107.

Nils Schiørring var fra 1962 medlem af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab. Han var redaktør af *Dansk Musiktidsskrift* (1943-45) og medredaktør af *Dansk Årbog for Musikforskning* (1961-72). Han bestred en lang række tillidshverv, og det er karakteristisk, at han heller ikke undslog sig, når det gjaldt om at yde støtte til mindre spektakulære foretagender som koret Lille Muko og Studenteroperaen.

I sit otium bevarede Nils Schiørring usvækket interessen for sit fag. Op imod 90-årsdagen var han ivrigt optaget af at studere Poul Ruders' *Tjenerindens fortælling*, der netop da havde premiere på Det Kongelige Teater. Ved fødselsdagsfesten på Musikhistorisk Museum kunne han trods sit dårlige syn velopløst glæde sig over mødet med talrige venner og kolleger, af hvilke mange var repræsentanter for de mange institutioner, som gennem årene har nydt godt af hans rige virke.

Sten Høgel

SØREN SØRENSEN

29.9.1920-20.11.2001

Med professor, dr.phil. Søren Sørensens bortgang har ikke bare dansk musikliv og musikforskning men det samlede kulturliv herhjemme mistet en særdeles virksom og indflydelsesrig personlighed. Hans poster i bestyrelser og råd – ofte som formand – nåede et antal som næsten kan tage vejret fra én; nogle lå endda uden for hans sædvanlige virkefelt, og mange af hans tillidshverv var længerevarende end hvad der gælder for de fleste af hans kolleger.

Det kan ikke mindst konstateres i forhold til Dansk Selskab for Musikforskning, hvor Søren Sørensen havde plads i bestyrelsen i samfulde tredive år, fra 1958 til 1988, ligesom han var redaktør, sammen med Nils Schiørring, af nærværende årbogs første seks bind fra 1961 frem til 1972. Også internationalt gjorde han sig markant gældende, bl.a. som medlem af International Musicological Society's direktorium fra 1964 til 1972. I denne forbindelse var han med til at arrangere den 11. internationale musikforskerkongres 1972 i København.

Som en hel del andre i den ældre generation af musikforskere i Danmark uddannede Søren Sørensen sig som praktisk musiker parallelt med den videnskabelige skoling, og som det oftest var tilfældet: med orglet som sit hovedinstrument. Men selvom han i 1940'erne var yderst aktiv især som cembalist i det af ham og Lavard Friisholm grundlagte "Collegium Musicum", viste forskningen sig at have det stærkeste tag i ham: emnet for hans konferensspeciale om Buxtehudes vokale kirkemusik blev udvidet og uddybet til en disputats, forsvaret i 1958, og samme år blev han udnævnt til professor ved Aarhus Universitet, som Knud Jeppesens efterfølger – ganske som han i 1947 havde efterfulgt Jeppesen som organist ved Holmens kirke.

Det kan næppe have føltes ganske let at overtage lærestolen efter den verdensberømte Palestrinaforsker, men Søren Sørensen viste dog hurtigt at han var mand